

Justitiedepartementet

Polismyndigheten
Box 12256
102 26 STOCKHOLM

Uppdrag till Polismyndigheten om hanteringen av vapentillstånd

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att ge Polismyndigheten i uppdrag att redovisa och utveckla arbetet med hanteringen av vapentillstånd.

I uppdraget ingår att

- beskriva och analysera tillförlitlig och kvalitetssäkrad statistik över de senaste årens utveckling av handläggningstider för vapentillstånd,
- redovisa olika faktorer påverkan på handläggningstiderna för vapentillstånd,
- identifiera och beskriva framgångsfaktorer i arbetet med hanteringen av vapentillstånd,
- utveckla och implementera långsiktiga och hållbara rutiner för ett effektivt och rättsäkert arbete med vapentillstånd,
- säkerställa att arbetet med hanteringen av vapentillstånd bedrivs enhetligt inom Polismyndigheten.

Uppdraget ska delredovisas senast den 1 mars 2016. Av delredovisningen ska framgå hur handläggningstiderna de senaste åren har utvecklats samt en analys av utvecklingen. Statistiken ska därefter årligen redovisas till regeringen i samband med årsredovisningen. Därutöver ska de framgångsfaktorer som identifierats i hanteringen av vapentillstånd redovisas.

Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 mars 2017. Av slutredovisningen ska framgå vilka åtgärder som vidtagits för att göra handläggningen av vapentillstånd mer effektiv och enhetlig inom Polismyndigheten, vilka resultat som har uppnåtts samt vilka långsiktiga rutiner som implementerats och varför.

Under uppdragets genomförande ska Polismyndigheten samråda med övriga berörda myndigheter och organisationer inom området.

Skälen för regeringens beslut

Regeringens övergripande målsättning för rättsväsendet är bl.a. att ärenden ska hanteras på ett rättssäkert och effektivt sätt. Den nu gällande vapenlagen (1996:67) trädde i kraft 1996. Den innehåller bestämmelser om enskildas och organisationers m.fl. befattning med skjutvapen och ammunition samt vissa föremål som i lagen jämföras med skjutvapen. Vapenlagen kompletteras av vapenförordningen (1996:70) och av föreskrifter och allmänna råd som utfärdas av Polismyndigheten. Det är Polismyndigheten som prövar frågor om tillstånd enligt vapenlagen.

Handläggningstiderna i ärenden om vapentillstånd har under de senaste åren varit långa. De har även varierat i allt för stor utsträckning mellan polisregioner. Kritik mot Polismyndighetens handläggningstider för vapentillstånd har inkommit från flera håll. Justitieombudsmannen (JO) kritiserade under 2014 Polismyndighetens handläggningstider och konstaterade att det är rimligt att de är kortare än vad som är fallet i flera regioner idag. Som ett resultat av flera motioner under 2014, där de långa handläggningstiderna och hanteringen av dessa kritiserats, tillkännagav riksdagen för regeringen den 26 mars 2015 att hanteringen av vapenlicenser bör ses över.

Det är angeläget att Polismyndighetens rutiner för prövningar av ansökningar om vapenlicens är utformade på ett sätt som inte i onödan försvårar utövandet av jakt samt jakt- och målskytte. Samtidigt måste rutinerna vara utformade på sätt som förhindrar att vapen kommer till brottslig användning. Kortare handläggningstider får således aldrig prioriteras på bekostnad av den prövning som är nödvändig för att undvika att vapen missbrukas.

Den nya Polismyndigheten har förutsättningar för att få till stånd ett mer effektivt och enhetligt arbete med ärenden om vapentillstånd. Det finns ett behov av att både se över och effektivisera rutinerna rörande vapentillstånd samt att tillgodose så att hanteringen är enhetlig och rättssäker i Polismyndigheten.

Mot bakgrund av den kritik som framkommit finns det ett behov av att göra en mer ingående analys av de långa handläggningstiderna och dess orsaker. Det finns också ett behov av att Polismyndigheten löpande redovisar statistik avseende handläggningstider för vapentillstånd per kalenderår. Statistiken ska visa en sammanfattande bild av hela landet och vara uppdelad på polisregioner. Denna ska årligen redovisas i samband med årsredovisningen.

Det finns dessutom behov av att identifiera framgångsfaktorer rörande hanteringen av vapentillstånd. För att få ett rättssäkert, effektivt, och långsiktigt arbete behöver de identifierade framgångsfaktorerna omsättas i rutiner som implementeras i Polismyndigheten och som på sikt leder till kortare handläggningstider.

På regeringens vägnar

Anders Ygeman

Erik Borendal

Kopia till

Justitiedepartementet/L4
Näringsdepartementet/FJR